

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računani naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 6v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Štajerc

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 37.

V Ptuj v nedeljo dne 12. septembra 1909.

X. letnik.

Na pomoč! Na pomoč!

Dne 24. t. m. uničila je velikanska toča in nevihta gorice, njive, polja, hiše in poslopja tisočero naših sotrpinov. Kmetje so obupani, žene jokajo, otroci so lačni. Od kje davke plačati? Od kje naj pride pomoč? Treba je, da nabiramo denar za vboje žrtve te grozne nesreče. Zato prosimo vse prijatelje in znance, vse odjemalce in naročnike, sploh vsakega, kdor ima le iskrico ljubezni do bližnega, kdor hoče vsaj z najmanjšim doneskom revežem pomagati, — naj nam pošlje malo podporo. Uredništvo „Štajerca“ bode zbiral te podpore, jih objavilo v našem listu in izročilo najpotrebnejšim po toči prizadetim. Vsakdo naj podeli vsaj malenkost, naj si boče še tako majhno svotico denarja in jo nam v božjem imenu pošlje!

Pomagajte hitro!

Revsčina je grozovita in večna usoda Vam bode povrnila, kar storite za te reveže.

Meščani! Pomagajte, kajti kmetu se slabo godi!

Kmetje v neprizadetih krajih, dajte vsak par krajcarjev in nabrala se bode svotica, s katero se bode mnogim pomagalo!

Vsi, vsi morajo pomagati! Vsi doneski naj se pošiljajo uredništvu „Štajerca“.

Vsako naj da vsaj malo svotico! Vsak krajcar je dobro došel in bode z imenom darovalca izkazan!

Pomagajte!

Uredništvo „Štajerca“.

6. Izkaz daril:

J. Jakelj, Kranjska gora 2 K, J. Košir, istotam 2 K, J. Skrabar, istotam 1 K, J. Stumpf, Laški trg 1 K, Florian Peteln., Leupach p. Plajburgu 2 K, G. Strassen, Plajburg 2 K, Jos. Ogrizeg, Takačevo 3 K, Mat. Schnflai, Ribnica p. Mariboru 3 K, Mich. Raunig p. d. Födoutz, Trata, p. Borovljah 8 K, Jos. Kovačič, Groß-Veitsch 1 K; Anton Korošak, Galušk p. sv. Jurju ob Ščavnici K—50; Anton Heritsch, Maribor K—20; Mich. Woduschek, Neudorf p. Maribor K—20; F. Gubina, sv. Peter pod gorami K 1—; A. Kral istotam K 1—; J. Jazbec, istotam K—20; Matevž Globocnik, Carnap (Nemško) K 5—; Martin Martinčič, Sv. Peter pod gorami K 2—; Peter Cernčec, Malna p. Sv. Jurij v sl. g. K 1—; Andrej Gornik, Dortmund (Nemško) K 6—; J. Jerenitz, Ptuj K 2—; Jos. Czak, Ptuj, K 1—; skupno K 46-90; spreje izkazanimi svotami vse skupaj K 939-81. Srčna hvala!

(Prihodajči naprej).

Povsod veleizdajstvo?

Iz južnega Tirola prihajajo vesti, ki so pač izredno pomembne in ki označijo jasno veliko rak-rano na truplu naše države. Stvar je ta: V denarnem zavodu „Banca cooperativa“ v Trientu se je zgodila tatvina. Najprve se je go-

vorilo, da je zmanjkalo le par tisočakov. Drugi dan pa so že poročali, da je izginilo 360.000 kron in danes vemo, da je bilo nad pol milijona kron pokradenih. Kako se je tatvina izvršila, tega doslej še ne vemo. Navadni vlom se ni izvršil, ker ni bilo na poslopiju nikakoršnih poškodb. Policija je storila svojo dolžnost in zaprla nekaj sumljivih oseb, brzojavila v pristane in razpisala večjo svoto denarja za tistega, ki naznani tatove. Končno je napravila policija tudi razne hišne preiskave. In zdaj je postala zadeva vse drugačna. Pri hišnih preiskavah se je prišlo namreč do spoznanja, da se tu ni izvršila navadna tatvina, namreč da je to politični zločin, da se je denar v politične namene porabil in da so pri celi zadevi voditelji italijansko-iredentovske stranke udeleženi. V stanovanjih zaprtih Italijanov našlo se je zelo nevarne spise veleizdajanske vsebine, tako da ne vodijo preiskavo več sodnijski uradniki, marveč višji oficirji generalnega štaba. Med zaprtimi so sami voditelji „iredente“, tako znani Luigi Dante, Guido Covi, Luigi Scotoni, Castelli itd. Hišne preiskave se je izvršilo tudi v uredništvu lista „Alto Adige“ in našlo se je mnogo zarotniškega materiala. Od skladišča neke firme je šel podzemeljski rov v kleti okradene banke itd. Torej z eno besedo: v Trientu in gotovo po celem južnem Tirolskem so imeli „neodrešeni“ italijanski iredentovci tajno društvo, ki je gojilo veleizdajstvo ter vohunstvo in pripravljalo ustaje, vse to pa z denarjem, pokradenem tekot let iz banke. To je resnica, ki jo že danes pred končano preiskavo lahko zapišemo!

In človek se za glavo prime ter se vpraša: Kako je moglo tako daleč priti? „Prijateljstvo“ iredentovske gospode do naše države je vendar znano. Ali policija in sodnja res tekot let ni ničesar videla? Ali so vsi spali, medtem ko je ta italijanska svojat podminirala meje in nabirala ter izdajala kraljevstvu vojaške tajnosti? Ja res, spali so, spali poklicani činitelji, spali mirno za pečjo in spali bi še naprej, ko bi slučajno velika ta tatvina ne prišla na dan...

To je tista nebovpijoča mlačnost, ki jo najdemo tolikokrat v naši državi! To je tista pohlevnost in ponižnost, tista rahločutnost napram veleizdajalcem, ki smo jo tolikokrat opazovali.

Kje na svetu bi se moglo dogoditi, da igra rečimo en Kloufač gotovo politično vlogo, ko je vendar dokazano, da so njegovi nazori veleizdajalski, ko se vendar vedno po Ruskem in Srbskem potepa in tam proti Avstriji ruje, ko je postal bogat bogve s kakšnim denarjem, — kje vprašamo, bi se smel takšni človek pokazati? Ali pa ljubljanski Hribar, ki je vodil protivvojaško agitacijo v septembru, ki roma po Ruskem kakor večni jud, ki spada med soustanovitelje današnjega vseslovanstva, ki priznava javno protustavno svoje prepričanje, — kje bi smel tak človek javna posla izvrševati? Kje bi se vse to dovolilo? Ali morda na Ruskem? Ne, v blaženi Rusiji je preveč kozakov in preveč rabljev in preveč vislic. Ali v Srbiji? Mislimo, da tudi ne! Ali pa v Italiji sami? Tudi tam ne... Edino pri nas na Avstrijskem se sme javno vele-

izdajstvo razširjevati in ustaje pripravljati, — pri nas so „signori“ in „pani“ prosti, — naša oblast zatisne eno ali oba očesa, da bi jih ja ne videla pri njih protivostojnem delu... Ali se ni lani septembra meseca namesto cesarjeve slike ono srbskega Jurja v Ljubljani razstavilo? Ali se ni v času vojne nevarnosti „živio Srbi“ kričalo? Ali se ni govorilo, da so prvaške posojilnice Srbom denarje dajali?... In še naprej: Ali niso prvaško zagriženi duhovniki tudi letos prezirali cesarjev rojstni dan? Ali se ne zasramuje cesarske zastave?... In oblast spi, spi naprej...

Dogodki v južnem Tirolu so velepomembni memento mori! Poklicani činitelji morajo izprevideti, da tako ne gre naprej za naše ljudstvo samo se ni treba bati, kajti to ljudstvo je v dnu svoje duše lojalno in patriotično. Ali protiveleizdajalskim hujskačem treba enkrat odločno nastopati. Drugače doživeli bomo še mnogo...

Politični pregled.

Razpust? Vlada se pogaja s strankami, da bi omogočila delovanje v državnem zboru in v deželnem zboru za Češko. Ta pogajanja doslej niso imela nobenega uspeha. Zdaj poročajo listi, da bode vlada ravno tako češki deželni zbor kakor tudi državni zbor razpustila, ako bi se še vedno redno delovanje oviralo.

Zopet proti kmetu? „B. Z.“ piše: Trgovsko ministerstvo izdelalo je razlastilno pravico v korist industriji. Predložilo jo je raznim gospodarskim skupinam v pretres. So pač slučajji, kjer je tako razlastilno pravo na mestu; ali treba bi bilo natančnih postavnih določb; kajti to ne gre, da bi se dalo industriji predpravice pred kmetijstvom in realni posesti. Industrija je potrebna, ali še veliko bolj potrebna so polja in hiše. Industriji pa niso tega mnenja. Oni nočejo na postavo čakati, temveč zahtevajo, da naj da vlada oblastim kar nalogo, da tako razlastitev brez postave izvršijo. Temeljni stavek pri temu naj bi bil, da naj se pospeševanje industrije vedno in v vseh slučajjih izvršuje. Ako bi se vlada tej zahtevi uklonila, potem bi lahko vsak industrijec tam, kjer se mu ravno dopade, kmete ednostavno razlastil. Zemljišče bi se torej ocenilo, izdatke in davke odpisalo in ostanek kapitaliziralo. Denar bi se seveda kmalu od posesti ločil in kmet ne bi imel več denarja, pa tudi ne polja, ne pašne, ne gozda. Izginilo bi torej toliko in toliko kmetov, da bi se dalo temu ali onemu privandranemu priliko, denar zaslužiti. In to naj bi bilo splošnosti koristno? Opozarjamo kmetijske skupine na to zadevo!

Demonstracije na Dunaju se še vedno nadaljujejo. Kakor znano, so jih povzročili tamošnji Čehi, ki so se na Nižjem Avstrijskem že močno vgnezdili. Zdaj, ko so postali ti vsiljeni Čehi že gospodarska in kulturna nevarnost za domačine, so se ti vzdramili. Prišlo je do burnih demonstracij, katerih posledice so bili boji s tamošnjimi policaji. Žalostna slika je, da so med dunajskimi policaji tudi mnogi Čehi. Preteklo soboto so ti policaji (jezdci) pod vodstvom češkega uradnika Rzehaka napravili naskok na demon-

strante. Mnogo oseb je bilo lahko ranjenih. Neki učitelj pa je v grnci padel čez zid ter se tako težko poškodoval, da je drugi dan v bolnišnici umrl. Prva žrtev češke vsiljivosti! Ali bode ta mali, predrzni narod res celi državi komandiral? Ali bode ponovil husitske boje? Ako ne bodejo poklicani činitelji strogi, potem zna priti do hudih bojih.

Nobenih kontrolnih shodov. Deželno-brambeni minister je odredil, da se letos kontrolni shodi ne bodejo vršili.

Katoliški shod avstrijski, ki bi se imel te dni vršiti, se je v zadnjem hipu odpovedal. Zakaj? Slovenci in češki klerikalci so izjavili, da se ne morejo shoda udeležiti, ker preveč nemštvo sovražijo. Nam je seveda vse eno, ali se vrši ta „katoliški“ shod ali ne. Saj itak ni bil nikdar nič drugega nego navadna klerikalno-politična maškerada. Ali zanimivo pa je le, da se je shod odpovedal. S tem je namreč doprinešen dokaz, da je zlasti slovenskim klerikalcem narodnostna gonja več vredna nego vsa vera in vso katoličanstvo. Vero rabijo ti ljudje le v politične namene, le kot agitacijo ali reklamo. V srcu jim je vsa vera deveta briga. Za vlado se jim gre, nikdar pa ne za katoličanstvo. In to se je treba zapomniti. Kajti isti klerikalci, ki so vrgli zdaj vso vero čez krov, bodejo zopet v času volitev vpili, da je vera v nevarnosti in da bode vsakega vrag yzel, kdor ne voli klerikalno.

Od denarja. Čuje se, da bode mo kmalu nove komade kronskega denarja dobili. Napravilo se bode 2 kronske in 100 kronske komade. Da bi jih le mnogo bilo.

Električni promet. Na nekaterih državnih železnicah se bode vpeljalo električni promet, ker je to z ozirom na dotične kraje bolj primerno. Zlasti se hoče to storiti na sledečih progah: Inomost-Lindau, Feldkirch-Buchs, Bregenz-sv. Margaret, St. Vid na Glani-Jesenice-Trst, Trst-Herpelje-Kozina, Bozen-Meran, Schwarzbach-Spittal, Beljak-Rožek, Mals-Landeck in Steinach-Puchheim. Te proge so skupno skoraj 1000 kilometrov dolge.

Poraba tobaka v Avstriji. Lanskih prvih devet mesecev se je v Avstriji prodalo 25.037 kg. tobaka za njuhanje, 508.952 kg tobaka za kajenje, 417.261.464 smodk in 1.446.065.356 cigaret. Izmed tuzemskih specialitetnih vrst se je prodalo 60 kg. tobaka za njuhanje in 191.130 kg. tobaka za kajenje, specialitetnih smodk 1.372.801, cigaret pa 71.599.390. Za navadne inozemske vrste tobaka se je skupilo 86.783.452 K 11 v, za inozemske specialitete 2.262.241 K 16 v, za tujezemske pa 1.588.380 K 63 v. V primeri z isto dobo prejšnjega leta se je porabilo letos tobaka za 5.911.065 K 12 v več.

Malo posestvo in živinoreja. Dostikrat se čuje od ljudi, ki ne poznajo razmer, trditvev, da malo posestvo nima ničesar od tega, ako so meje za uvoz tuje živine zaprte, temveč da koristi to edino veleposestnikom. Ta trditve je seveda popolnoma napačna in neresnična. Pri nas na Avstrijskem imata ravno mala in srednja kmečka posest največji interes na živinoreji. To dokazujejo n. p. sledeče uradne številke: Dne 3. junija 1902 štelo se je na Avstrijskem 9.025.208 komadov govede. Od teh odpadejo na posamezne velikostne razrede kmetijskih obratov:

do 1 hektar	428.454 komadov	4,6%
1 „ 2 „	812.553 „	9,1 „
2 „ 5 „	1.975.503 „	21,8 „
4 „ 10 „	1.616.774 „	17,9 „
10 „ 20 „	1.726.258 „	19,1 „
20 „ 50 „	1.493.417 „	16,6 „
50 „ 100 „	301.713 „	4,4 „
čez 100 „	679.536 „	7,5 „

Iz teh uradnih številke je torej razvidno, da pade v Avstriji največ živinoreje na posestva od 2—50 hektarjev, torej na male in srednje kmetije. Torej bi uvoz tuje živine v prvi vrsti male in srednje kmete prizadel in uničil.

Splošni štrajk v Belgiji je končal, brez da bi delavci kakšni uspeh pridobili. Stavkalo je skupno blizo 290.000 delavcev in to skozi 5 tednov. Troški tega štrajka znašajo gotovo čez 90 milijone kron. Po našem mnenju nimajo taki splošni štrajki nobenega pomena in so le v škodo delavstvu. S takim nastopanjem se delavstvu bolj škoduje nego koristi. Na vsak način pa spada ta štrajk med največje gospodarsko-

politične boje, kar se jih je v dobi kapitalizma izbojevalo.

Obkradeni car. Tekom enega leta so pokradli uradniki v carjevih rudnikih zlata v Sibiriji okroglo 40 milijone rublov vrednosti. Lepe razmere v hvalisani Rusiji!

Napad na carja. Dardanelski gubernator dobil je poročilo, da je došel iz Odese neki anarhist, ki namerava na carja napad izvršiti. Več oseb se je zaprlo. Pravijo, da je 13 anarhistov namenjenih, carja v Dardanelah napadeti. Vbogi car-batjuška!

Na Grškem podpisal je kralj na zahtevo upornih oficirjev dekrete, po katerih se cesarski principi od svojih vojaških poslov odslovijo. Čuje se, da bodejo principi v inozemstvo odpotovali.

Velezidajniška razprava v Zagrebu traja še vedno. Doslej so končana dokazila in bodejo pričeli govoriti državnega pravnika ter zagovornikov. Potem pride do sodbe.

V nemško šolo

pošilja vsak pametni človek svojega otroka. Kajti le v nemški šoli si otrok pridobi tistega znanja, katerega v življenju potrebuje. Ne pustite se od nasprotnikov ljudske izobrazbe prestrašiti. Štariši! Izvršite svojo sveto dolžnost!

Dopisi.

Sv. Barbara v Halozah. Občinske volitve za občino Gradišče so že pred durmi. Treba bodev dobro paziti, kdo naj bo izvoljen? Kakor smo že zadnjič omenili, da spregovorimo par resnih besed. Evo tedaj: pred 10 leti bila je občina v naprednih rokah, bilo je vse v najlepšem redu pri mostovih, cestah in pri strelnih postajah. Poglejmo si pa zdaj to stvar, ko imajo občino sami prvaki v rokah. Mostovi so vsi podrti, kar pa je za ljudi in živino zelo nevarno. Ceste vse, zanemarjene, ko malo dežuje, pa uboga živina ne more niti polovnjaka vina speljati naprej. Bes lepo gospodarstvo pri občini. Ljudje pa vendar povrh temu še plačujejo prav velike občinske doklade. Zadnje nedeljo je se Zuren celo predrznil enega izmed naših vrlih naprednjakov do iz okna označiti. Dragi nam naprednjaki, tedaj, da ne bo tako zanemaran pri občini, vzdržite se, bote složni ter volite ednoglasno napredne može!

Sv. Peter na Medvedovem selu. Velečeno uredništvo! Ne mislite, da smo popolnoma zaspali; čeravno imamo veliko dela, vendar hočemo nasega mežnarčka Anza malo pokrtačiti. S tem imel si dragi Štajerc že opetovano opraviti. Priklatil se je pred par leti iz Haloz v naš lepi miru podvrženi kraj. Ima pa čudne lastnosti. Vedno blodi o Štajercjancih, čeravno hodi k njim fehtat zbirco. Ako se ga opozorita kaj, nadleguje dotične poštene osebe z gredimi nesramnimi pismami ter jim žuga z nevarno grožnjo: Anza, ali ne veš, da je to počenjanje proti postavno? Pazi, da ne bodeš imel zaradbe tega pri sodnji se zagovarjati. Gospod župnik se tako zanimata za vsako malenkost, posebnaj pa za politiko; dobro bi bilo ko bi Anzeka za naša ušesa zgrabili ter ga učili izobrazbe. Anzek nam vredi svoje dolžnosti, potem se le blodi o Štajercjancih. Hvala Bogu, da nas bode v kratkem zapustil, bodejo ga že pri vojakih olike učili.

Iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici. V zadnjem dnevniku, katerega pesniška duhovitost smrdi „Štajercu“ prinesel je g. župnik J. Sušnik poročilo našim prijateljem, da naj iz praktičnih in stih, ter se potradil, da bi se kolikor mogoče, kulturnih vzrokov pošiljajo svojo deco v nemške opral. Zavijal pa jo je na vse strani po starih šolah. To priporočamo že leta sem in mislimo, navadi. Mi pa trdimo, da je bil prvi članek v „Štajercu“ v št. 35 resničen. Če se g. župnik in Koroskem v tem oziru na naši strani. Nemščkujce na 24 ostankov sveč, mu povemo da občina je potrebna in življenju in nemščini se jih ima mogoče še več; in če trdi da so godci iz zamore priučiti edino v nemški šoli. Ljudje a bliskoma odšli od župnišča, je ta izgovor smešna. Klemenčič na Ptujski gori seveda nočejo in šen. Zaigrali so en komad ter čakali; zaigrali menda tudi ne morejo nemščine počevati. cesarsko pesem in zopet čakali, v farovžu je smešna je trditvev, da se otroci v nemški šoli bila zmiraj tihota; potem so se le godci počasi — ponemčijo. Seveda, ko bi bili vsi taki znatodšli. Špejal pa je g. župnik skrivaj, ko je bil v čaji, kakor n. p. ptujski prvak Senčar, ki je bil godba še pred šolskim poslopjem, ko potem po svoj čas nemško nacionalni „turner“, potem bi pihal v farovž ter se ni ganil. G. ž. trdi da ni bila stvar drugačna. Ali mi tega ne moremo res, da bi lansko leto na ta dan ne pel glavo verjeti, da bi otrok pozabil svoj materini jezik damus“; to mu tudi pritrđimo; pač ga pa ni zato, ker zna tudi nemško ali ker obiskuje dobro

bilo pred zadnjim letom in sicer v splošno ogorčenje ljudstva. Stisnil je tiho mašo brez žegna. Kako pa g. župnik cesarja spoštuje, služi v dokaz, da se je predrznil v priložnosti na prižnici z gromčim glasom dobesedno izbruhniti: „Jaz sem gospod, ne bojim se dekana ne škofa, vsak gospod, celo cesar mora pred menoj tilnik upogniti“ (dobesedno). Mi se ne sklicujemo za pričo na 24 ostankov sveč in na oznanilne knjige Tom. G. pag. 188, temveč na žive priče ter označimo vsak ugovor za laž. Nadalje trdimo nasprotno župnikovem „popravku“, da je gola resnica, da komaj ko so stopili pustni norci pred farovž, je stopil iz farovža, se s tistimi žalaj, jih nagovarjal, jim postregal s piščajo in podaril z denarjem; dokaz žive priče! O porušeni okenj na farovžu, kakor se je poročalo, pa g. ž. v popravku nič ni omenil, — preiskava ni najšla storilce in splošno se govori in sumi, da so šipe domači potrli, potem pa skušali farane počrniti. Ravno tako kot pred več leti, ko je g. župnik 3 tedne po odhodu priljubljenega g. kaplana na prižnici surovo napal farane, da so g. kaplanu šipe pobili; dokazalo se pa je, da so farški domači to storili; seveda je bilo čez to ljudstvo razburjeno. G. župnik, odgovorite, da tudi to ni res! G. župnik podpisal je svoj popravek uradno, kar je smešno. Mi smo poročali o ž. Sušniku, ne pa o črešnjevskem župnem uradu; — to ne stoji v nobeni dotiki, — in če se pokrtači zanimivo črešnjevsko farško morilo ali mož „šviga-švaga“ ali kak lažnjivec, pri tem se ne gre za napad častite duhovščine sploh ali za sveto vero, kakor neumno g. ž. Sušnik zmiraj trobi. G. župnik, kje pa so ostali važnejši popravki, s katerimi bi se oprala čast? Na svetlo z njimi! „Štajerc“ bode gotovo iste sprejel, — pa zamore postaja tembolj črn, čimbolj ko se opira. Le glavo po koncu, s tem še človek tolaži! Mi pričakujemo popravkov.

Tudi letos bode mo izdali tako priljubljeni

„Štajerc“ kmetijski koledar za leto 1910.

Toda bode tretja izdaja našega koledarja. Doslej je bila naklada hitro razprodana. Vsled tega bode mo letos najmanje 6000 izvodov natisnili.

Omenimo, da bode ta koledar zopet s tako lepim in obširno vsebino kakor prejšnja leta izšel. Obsegal bode zopet leposlovne kakor gospodarske članke in slike.

Posebno važno je tudi inzeriranje v našem koledarju. Priporočamo torej toplo vsem gostilničarjem, obrtnikom ter trgovcem, da inzerirajo v našem koledarju. Inzerate se sprejema najkasneje do 15. septembra.

Cena koledarja bode ednaka. Kdor hoče koledar zanesljivo dobiti, naj se pravočasno oglasi in naj pošlje denar s poštino vred. Kdor bode 10. koledarjev prodal, dobi zopet enega zastonj.

Delujte, agitirajte za naš kmetijski koledar!

Novice.

„Südmarkin“ list je baje „Štajerc“. Kdor tega ne veruje, čitati mora celjski „Narodni dnevnik“, katerega pesniška duhovitost smrdi že čez meje naše domovine. Zadnjič smo priporočali našim prijateljem, da naj iz praktičnih in stih, ter se potradil, da bi se kolikor mogoče, kulturnih vzrokov pošiljajo svojo deco v nemške opral. Zavijal pa jo je na vse strani po starih šolah. To priporočamo že leta sem in mislimo, navadi. Mi pa trdimo, da je bil prvi članek v „Štajercu“ v št. 35 resničen. Če se g. župnik in Koroskem v tem oziru na naši strani. Nemščkujce na 24 ostankov sveč, mu povemo da občina je potrebna in življenju in nemščini se jih ima mogoče še več; in če trdi da so godci iz zamore priučiti edino v nemški šoli. Ljudje a bliskoma odšli od župnišča, je ta izgovor smešna. Klemenčič na Ptujski gori seveda nočejo in šen. Zaigrali so en komad ter čakali; zaigrali menda tudi ne morejo nemščine počevati. cesarsko pesem in zopet čakali, v farovžu je smešna je trditvev, da se otroci v nemški šoli bila zmiraj tihota; potem so se le godci počasi — ponemčijo. Seveda, ko bi bili vsi taki znatodšli. Špejal pa je g. župnik skrivaj, ko je bil v čaji, kakor n. p. ptujski prvak Senčar, ki je bil godba še pred šolskim poslopjem, ko potem po svoj čas nemško nacionalni „turner“, potem bi pihal v farovž ter se ni ganil. G. ž. trdi da ni bila stvar drugačna. Ali mi tega ne moremo res, da bi lansko leto na ta dan ne pel glavo verjeti, da bi otrok pozabil svoj materini jezik damus“; to mu tudi pritrđimo; pač ga pa ni zato, ker zna tudi nemško ali ker obiskuje dobro

nemško šolo. To ni res in ne more biti res! Sicer smo pa že vse to stokrat povedali. Prvaškim listom seveda ne gre v glavo, pa ko bi jim pamet s kladivom vanjo zbijali. Zato ne navedejo nobenih stvarnih vzrokov proti nemški šoli in proti znanju nemščine, temveč ravno obratno. Držijo se gesla le vsujmo, nekaj bode vedno ostalo. Da bi nas pri nezavednem ljudstvu očrnilo, pišejo prvaki, da smo plačani od društva „Südmark“ in od „Schulvereina“. Stvar je seveda do zadnje pičice zlagana in dotični dopisniki najnavadnejši lažnik. Razumete, gospodine Spindler, — najnavadnejši lažnik! To izjavimo zdaj še enkrat, čeprav dobro vemo, da bode glavni „Narodni dnevnik“ in za njim vsa tolpa prvaškega časopisja to laž naprej trosila. Bog jim blagoslovi to veselje. Ljudstvo se ne bode dalo zapeljati. Že danes zopet lahko pribijemo, da bodejo in letos nemške šole prenapolnjene. Že zdaj prihajajo stariši (tudi prav hudo prvaško nadahnjeni stariši) k nam in nas prosijo za sprejem njih otrok v nemške šole. Ja, ja, tu ne pomagamo nobeno hujskanje, nobena gonja. Ljudstvo je postalo v težkem boju za življenje resno in pametno. To resno, pametno ljudstvo pa se ne da komandirati od ljudi, katerim je življenje uganka. Pa amen!

Klerikalni svinjarji. V znanem klerikalnem lističu „Kleine Zeitung“, ki je žalibog tudi med slovenskim ljudstvom precej razširjen, objavljen je bil pred kratkem inzerat, ki se prestavljen tako-le glasi: „Kavalir išče dekleta, ki je izrečno lepo, čeprav revno. Ponudbe pod „Gentleman 777“ na upravnishvo lista“. To je pač viček svinjarstva. Kar javno odpira ta pobožni list svoje predale najnavadnejši kupleriji... In ti ljudje hočejo potem drugim pravost ter moralo pridigovati!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Vbogi kmet. Pod tem naslovom nam piše večji posestnik iz Haloz: „Bral sem v Vaši zadnji številki, da pričenjajo nekateri prvaki v Ptuj zopet s hujskajočimi priredbami. Mene je grozno jezila popadla. Jaz sem tudi Slovenec in morda boljši kakor vsi tisti gospodje. Meni se pa še nikdar v Ptuj ni ničesar zgodilo. Nasprotno, mesčani so bili vedno z menoj prijazni, čeprav govorim vedno in povsod slovensko, ker žalibog družega jezika ne znam. Zakaj torej hujskajo? Jaz imam od tega hujskanja že veliko škodo. Vsako leto sem prodal v mojih gorah pridelano vino nekemu zgornjo-štajerskemu krčmarju in bila sva vedno oba s kupčijo zadovoljna. Lansko leto mi je bilo nebo milo in pridelal sem 110 polovnjakov vina. Ali moj odjemalec mi je na kratk pisal, da ne bode prišel vina kupiti, ker je čul, da se po Halozah razširja divjo hujskanje proti Nemcem. Za me je bil to veliki udarec, kajti dobil sem od moža vedno takoj denar in sem na ta način lahko svoje dolgove in svoje davke poravnal. Zdaj pa imam še 8 polovnjakov lanskega vina, katerega ne morem oddati, ker primanjkuje kupecv, pa čeprav sem ga hotel po velikih znižanih ceni oddati. Letos kaže zopet dobro. Jaz pa sem v dolgeh in niti posebnih nisem bodem imel. Tako moram po nedolžnem trpeti, to pa samo zato, ker par prvaških fantalinov hujska in sovraštvo seje. Mi haložanski kmetje izjavljamo, da nimamo ničesar opraviti s to gonjo, da hočemo v miru z Nemci živeti. Mi se ne brigamo za nobeno politiko. Ali odločno se postavimo proti tistim v bran, ki nam odganjajo naše kupce in odjemalce našega blaga. Vse kar je prav, ali sokolski fanti naj se makari na glavo postavijo, nam pa naj nikar ne škodujejo. Drugače bi znali mi kmetje enkrat odločno zapopetati“ itd. Tako nam piše slovenski kmet, ki niti pristaš naše stranke in odjemalec našega lista ni. In tako kakor on, misli stotero drugih kmetov. Proč torej s prvaškimi hujskači!

Sokolsko maškerado, katero so hoteli ptujski prvaki pretaklo nedeljo v gostilni „pri zamorcu“ vpriporiti, so v zadnjem hipu odpovedali in preložili na 12. septembra. Ta dan pa ni bilo v vršila „pri zamorcu“, temveč v „narodnem domu“. Hmhm, zakaj neki se je Spindlerja le to-le: ali je imel katere in velika slavnost preložila? Morda nam bodo povedali? Po Ptuj se namreč prav čudne stvari šepetajo. Govori se, da krčmar Muršec

„pri zamorcu“ ni hotel dati svoje gostilne brez gotovih garancij in gotovih plačil. Prvaki pa zopet teh garancij in plačil niso hoteli dati in tako se je vse razbilo. Sokolisti so morali svoje rdeče srajce zopet shraniti. Prvaki torej eden drugemu nič ne zaupajo. To je pač žalostno.

Korajža velja. Ptujski „sokoliči“ so zelo korajžni fantički. Odkar smejo po pisoarjih „narodnega doma“ v rdečih srajcah hoditi, jim je greben še bolj zrastel. Da pa pokažejo svojo grozno korajžo tudi javnosti, poslali so te dni našemu uredniku Linhartu razglednico, na kateri so celo fotografirani. Ravno devet je teh fantov in vsi so fejest. Garibaldi bi jih svoj čas gotovo v svojo armado vzel, če ne za družega, pa za škornje čistiti. Naš urednik se tem mladim „sokoličom“ prav toplo za poslano fotografijo zahvaljuje. Škoda je le, da si „sokoliči“ niso upali popolne fotografije poslati. Na poslani sliki so namreč s svinčnikom vse obraze prečrtali, da so preklicano hotentotskim divjakom podobni. Zdaj pa ne vemo, ali so prečrtali obraze zato, ker so premalo lepi in se bojijo, da bi si urednik Linhart pri pogledu na njih obličje dobri okus pokvaril. Ali pa se sramujejo, pokazati se v sokolski uniformi. Ali pa se bojijo, ker morda eden ali drugi nemški kruh je... Sokoliči, le pošiljajte nam naprej razglednice, pa neprečrtane. Kajti mi bi vendar radi vaše fletne obrazke videli.

Kaj je z renegati? Narodnjakarski listi nam še vedno niso odgovorili na naša vprašanja glede prvaško-slovenskih renegatov. Pane Spindler, kako to, da tukaj niste tako občutljivi? Saj smo Vam že celo vrsto imen povedali! Vprašamo Vas še enkrat, kaj je n. pr. s Senčarjem? Ali hočete videti njegovo fotografijo? Fejest fant je bil ta „voditelj ptujskih Slovencev“, ko je bil še nemški „turner“ in je še nosil črno-rdečezlate trakove! Prosimo še enkrat odgovor!

Vest nas peče, tako trdi Spindler v svojem dnevniku. Zakaj? No, ker je baje ta dnevnik „dobojeval zmagovit boj proti renegatstvu“. Kaj je na tej stvari? Sodnijska razprava glede zadeve g. Woschnagga niti končana ni. Vsa dnevnikova „zmaga“ obstoji iz tega, da bode neki prvaški odvetnik par nemških grošov zaslužil. In zato naj bi nas veste pekla? Mi res ne vemo, kaj ima naša vest s to zadevo opraviti. Vsekakor pa mislimo, da peče nekoga družega vest. In ta drugi sedi v uredništvu dnevnika. Za kaj ne odgovori Spindler na naša očitavanja glede prvaških renegatov? To je glavna točka! Kar se pa naše „divne slovensčine“ in naše „globokoumnosti“ tiče, hodi Spindlerju povedano, da z njim ne menjamo. Bolj globokoumni nego njegovi verzi smo gotovo in našo slovensčino razume vsaj ljudstvo, njegove pa ne.

Na adresu g. Vek. Spindlerja! Ponesrečeni slovenski pesnik in pravi don Kišot prvaške politike na spodnjem Štajerskem, g. Vekoslav Spindler, ni samo grozovito smešen, temveč tudi istotako predrzen. Fantova fantazija sicer tudi tedaj ni bila mnogo vredna, ko je še verze koval. Zdaj pa je tako plitva, da jo morejo rabiti edino še v taboru bankerotne „narodne stranke“. In kričanje ter psovanje tega namišljenega modrijana postaja že tako neprijetno, da bi človek skoraj na neko kronično bolezen v njegovi glavič mislil. Mi se seveda s tem fantom ne bomo prepirali. Le enkrat hočemo ga malo za ušesa prijeti... Na bedaste otročarije o „nemškem renegatstvu“ na spodnjem Štajerskem odgovorili smo Spindlerju, da je ravno med prvaškimi voditelji mnogo pravih odpadnikov, ki so v svoji mladosti bili trdi Nemci, ki pa so danes zopet še trdejši prvaki. Omenili smo tudi, da je bil Spindler s svojim nemškim imenom svoj čas urednik nemškega lista. Ta zadnja trditve je fantova grozno razburila in pričel je bljuvati ogenj in žveplo. Spindler pravi, da ni bil nikdar urednik nemškega lista in da je to laž. No, mi res ne vemo, ali je bilo razmerje Spindlerja z nemškim listom „Unabhängige Marburger Zeitung“ tako, da se sme fanta kod „urednika“ smatrati, ali pa je bil Spindler le sotrudnik. Vprašamo ga, ali je imel katere in velika slavnost preložila? Morda nam bodo povedali? Po Ptuj se namreč prav čudne stvari šepetajo. Govori se, da krčmar Muršec

ta ali oni način razsvetljena. Zato zahtevamo preciznega odgovora! Kar se pa za lažnivosti tiče, naj Spindler le pred lastnim pragom pometa. Iz vsake številke predrznih njegovih listov mu lahko najmanj 10 nesramnih laži dokazemo. In z isto pravico bi lahko ob vsaki taki priliki Spindlerja za navadnega lažnika proglasili. Ako nas hoče fant torej tožiti, pričakujemo hladnokrvno njegove ovadbe. Bode vsaj marsikaj pojasnen!

„Narodni list“ — podkupljiv? Klerikalno časopisje trdi, da bi se dal „Narodni list“ v neki zadevi za toliko in toliko Judoževih grošov podkupiti. Mi res ne vemo, kaj je na tej stvari. Ali radi bi pa le znali, koliko je ura bila. Dolej je samo toliko dokazano, da je dobil g. Woschnagg v Soštanju svoj čas pismo, v katerem se je za podkupljivost „Narodnega lista“ trdila. Samoumevno, da narodnjakari podkupljivost tajijo. Mi tudi nanjo ne verujemo, kajti kdo na božjem svetu bi dal le počen groš za to, kar čekari en Spindler v svojih zakotnih listih...

„Narodni list“, ali spiš? Pred par meseci prinesel je „Narodni list“ svet pretresajočo novico, da hočejo hudobni Nemci vse slovenske viničarje in delavce iz službe pognati in z nemškimi nadomestiti, da bi na ta način nakrat lepe Haloze popolnoma nemške napravili. Pаметni ljudje so se tej Spindlerjevi otročariji seveda iz srca smejali in mislimo, da razven gospode v uredništvah prvaških listov ni bil nikdo tako neumen, da bi se na take limance vsedel... Zdaj je od „Narodnega lista“ postavljeni rok pretekel. Mi doslej še nismo ničesar izvedeli, da bi se slovenske viničarje odslovilo. Vprašamo torej prav ponižno „Nar. list“, kaj da je s to zadevo in kedaj bode slovenskih Haloz konec? Vbogi reveži! Vaša prvaška zagriženost vas vodi v vedno večjo otročarije in neumnosti. Bog vam, slavni prvaki, razsvetli pamet! Vprašamo še enkrat: Kaj je s to zadevo? Nič! Ena laž več ali manj, to je prvakov pač vse eno! Adio!

Iz Vurberga objavlja otročji „Narodni dnevnik“ članek, v katerem grozovito napada ptujskega kleparskega mojstra g. Frank. Celo zaroto je „Dnevnik“ odkril, da se je človeku kar za zjokati. Nemci — pravi — bodejo Ploja in Hribarja pobili, za „narodno“ veselico v Ptuj imajo baje že cele vagonne gnilih jajc pripravljene itd... Oj ti sleve narodnjaške ti! Ali res mislite, da se kdo zaradi vaših „sokoličev“ vznemirja? Ali res mislite, da bi bilo treba bikovc za te pobe? Mokra cunjia bi po našem mnenju tudi zastavovala. Sicer pa ima ves ta članek „Dnevnika“ prozorni namen, škodovati g. Franku. In zato bodi v označbo „Dnevnikove“ lažnivosti to-le pribito: G. Frank sploh 31. p. m. in tudi prejšne ne poznejše dni ni bil v Vurbergu, torej tudi ne v Gollobovi gostilni. Vsled tega tudi ni mogel rabiti omenjenih besed. „Dnevnikove“ trditve so torej od prve pa do zadnje besede zlagane. Radovedni smo, ali bode ta lažnivi list to popravil.

Vprašanje. Vprašamo še enkrat: Koliko je doslej Ciril-Metodova družba za po toči poškodovane kmete v ptujskem in ormoškem okraju darovala? Prosimo narodnjaško časopisje za odgovor!

Nemški denar ne smrdi. V Mariboru je otvoril neki Illisch trgovino s cukrenim blagom. Mož je glasom poročil prvaških listov zagrižen prvak, ali za svojo trgovino pa le agitira z nemškimi plakati. In celo v mariborskem „Narodnem domu“ visi njegov nemški plakat. Majka Slovenija pa joka krvave solzice...

O korupciji v občini Celje okolica poroča „D. W.“ gorostasne stvari. Dela, ki jih ima občina oddati, dobijo vedno le nekateri prvaški hujskači. Seveda plačuje občina to še dražje. Tako se zapravlja davčne denarje kmetov v Košnici in delavcev v Gaberju. Istotako stoji stvar z oddajo koncesij. V prvi vrsti pridejo občinski svetovalci na vrsto. Proti potrebi se daje koncesije, samo da se starim imejteljem koncesij škoduje (omenimo le slučaj Confidenti v Zavodni). Pa še druge umazanosti bodejo na dan prišle. Občinski odbornik Radej si je n. p. javno last kar anektirati hotel. To je že 3 leta in do danes še občina ni rešila rekurza. Grdo je tudi, da se je podelilo „Sokolskemu domu“ koncesijo,

ko je vendar 2 koraka naprej stara gostilna. Takšno nakupičenje gostiln je naravnost nevarno za mir in red. Radovedni smo, je-li bode višja oblast enkrat v to gnezdo prvaške korupcije in protekcije poseglo!

Hrvati in Srbi v Celju si bodejo ustanovili lastno društvo. Tako poročajo narodnjakarski listi. Menda se celo Hrvatom in Srbom prvaška društva preneumna zdejjo, da bi vanje vstopali.

Klerikalni poslanec Meško obojen. Naš ljubi Meško spada med najbolj olikane poslance slovenske zemlje. Njegove manire so take, da pač ni čudno, ako je postal klerikalni poslanec. Kajti za klerikalnega poslanca je v prvi vrsti neotesanost in robotost potrebna. Dne 15. avgusta sklical je Meško z znanim kaplanom Stuhcom shod v Jastrobu pri Središču. Na shod pa je prišlo precej naprednih kmetov, kateri so zahtevali, da se izvoli predsedstvo. Veleolikani poslanec Meško pa je tem kmetom fige in osle kazal. Končno je še posestnika Jabavinka vagabunda imenoval. Posestniku Listu pa je rekel, da je fakir. To se ta dva seveda nista pustila dopasti. Shod je bil itak že razbit, razžaljena posestnika pa sta šla Meškota tožiti. In sodnja je obsodila olikanega tega gospoda na 3 dni zapora odnosno 30 kron globe. Meško, Meško, bodeš moral vendar polagoma tako nastopati, kakor je to navada med ljudmi. Med klerikalci samimi si lahko surov in neotesan, kakor hočeš. Ali drugi ljudje si od tebe ničesar ne pustijo dopasti, pa makar ti če si devetkrat poslanec po milosti farovških kuharic . . .

O poslancu Ozmecu se poroča, da je prodal svoja posestva potom javne dražbe za 3300 K. To je seveda njegova stvar. Ali po postavi moral bi mož gotove procenete za vboje Obrežke občine plačati. Tega se pa baje grozno boji in na noben način noče teh procentov plačati. Zdaj pa ne vemo, ali noče plačati zato, ker je poslanec in ker slovenski poslanci sploh radi denar v lastni malhi hranijo, — ali pa zato, ker je katoliški duhovnik, ki razumeva krščanstvo na „moderni“ način . . .

Hrastniški prvaki so znani kot surovi pretepači in rogovileži najhujše vrste. Izvedeli so, da hočejo Nemci prihodnjo nedeljo v Hrastniku prirediti veselico v prid nemški šoli. To je Roševci pobe seveda takoj razburilo in zato so poslali oklic v slovenske liste, da naj pridejo „sokoli“ in bogve kdo še v Hrastnik. Zaradi nas tudi lahko Črnogorci pridejo. Ali to bodi že danes povedano, da si naprednjaki izprosijo vsako nesramno izzivanje omenjenih pretepačev in da se bodejo znali braniti. Tedaj pozor!

Iz Hrastnika se nam poroča: V nedeljo, dne 12. septembra priredi se na travniku fabrike za steklo veliko ljudsko veselico, katere čisti dobiček je namenjen mladi nemški šoli v Hrastniku. Prišlo bode tudi mnogo gostov od zunaj. Upamo, da se bode napravil lepi dobiček za mlado to potrebno šolo!

Mi gremo naprej. Pri dopolnilnih volitvah v okrajni šolski svet v Razvini pri Mariboru so bili izvoljeni vrli naprednjaki gg. Trinko, Kat in Tscherne. Čestitamo! Napredna stvar zmaguje in mora zmagovati!

Blagi dar. Veleposestnik in vinogradnik g. L. Wratzfeld v Mesincih (Halozje), daroval je okrajnemu zastopu 50 komadov mladih dreves, katere se bode na onih krajih nasadilo, kjer je zločinska roka nahujskanih falotov drevesca ob okrajnih cestah pokončala. Čast blagemu darovatelju!

Okrajni zbor požarnikov mariborskega okraja se je vršil tudi preteklo nedeljo v Slov. Bistrici. Dopoldne so se zbrali poslalniki pod predsedstvom g. M. Möge k seji. Popoldne pa so prišle sosedne brambe z godbo. Na društveni hiši so odkrili spomenik pokojnemu Karl Schönu. Domača požarna bramba je vaje lepo izvršila. Le tako naprej, Bogu v čast, bližnemu na pomoč!

Okrajni sestanek požarnikov se je vršil preteklo nedeljo v Ljutomeru. Došlo je jako veliko zunanjih požarnih bramb, tako iz Ormoža, Velike Nedelje itd. Ptujski požarniki so prišli z deško godbo. Popoldne so pričele vaje ljutomerske brambe pod vodstvom njih načelnika. Ravno tako šolske kakor taktične vaje so se vrlo obnesle. Bilo je veselje gledati krepke požarnike pri svojem delu. Po vajah vršilo se je okrajno zborovanje, katerega je vodil okrajni načelnik

g. Joh. Stendte. Posebno prijeten je bil potem večer. Deška kapela iz Ptuja pod vodstvom svojega kapelnika g. Schmied vprizorila je krasni koncert v „Bräuhausu“. Ljudstva je bilo polno. Čast vsem prirediteljem, čast pa tudi požarni brambi v Ljutomeru, ki je dokazala, da se zaveda v polni meri svoje dolžnosti.

Deželni odbor je odobril načrt za volitve v okrajni zastop ormoški. Po temu načrtu bode obstojal okrajni zastop iz 32 članov in sicer bodejo volili: skupina veleposestva 9, skupina najvišje obdačenih in industrijcev 4, mesto Ormož 5, trg Središče 5 in kmetijske občine 10 odposlancev.

Štajerski vinogradi so, kakor se iz Dunaja poroča, popolnoma od trsne uši okuženi. Baje se bode vsled tega zopet promet med štajerskimi in nižnjavstrijskimi vinogradi otvoril.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvemazvezdicama **) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 10. septembra v Gradcu (sejem z mlado živino). Dne 11. septembra na Cerkljaku**, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.; v Brežicah (svinjski sejem). Dne 13. septembra v Šmarji**, okr. Mozirja**, okr. Gornjigrad; pri Sv. Petru**, okr. Gornja Radgona; pri Sv. Jurju**, okr. Celje; v Loki**, okr. Laško; v Rušah**, okr. Maribor; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); pri St. Janžu pri Spodnjem Traberku**, okr. Slovenji Gradec. Dne 14. septembra v Petrovcih*, okr. Celje; v Vitanji*, okr. Konjice; v Ivnicah**, v Ljutomeru*; v Ormožu (svinjski sejem); v Rogatu** (tudi za veliko živino); pri Sv. Ani na Krembergu**, okr. Cmurek; v Golobinjaku**, okr. Kozje. Dne 15. septembra na Ptuj (sejem s konji, govedom in s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Dobovi**, okr. Brežice; v Zdolah**, okr. Brežice; v Arvežu (sejem z drobnico). Dne 16. septembra v Dobovi**, okr. Celje; v Gradcu (sejem z rogato živino). Dne 17. septembra v Gradcu (sejem z mlado živino); v Kapelah**, okr. Brežice. Dne 18. septembra v Brežicah (sejem z mlado živino). Dne 20. septembra v Braslovčah**, okr. Vransko; v Jedlniku**. Dne 21. septembra v Laškem**, v Ljubogostu**, okr. Voitsberg; v Framu**, okr. Maribor; na Gornji Poljskavi**, okr. Slovenska Bistrica; v Radgoni*; v Podsedri**, okr. Kozje; v Ormožu** (tudi svinjski sejem); v Lučanah**, okr. Arvež. Dne 22. septembra na Ptuj (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Mariboru*. Dne 23. septembra na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogato živino). Dne 24. septembra pri Sv. Trojici, okr. Sv. Lenart v Slov. goricah; v Slovenji Bistrici**; pri Sv. Martinu pri Slovenjem Gradcu**; na Remšniku**; v Gradcu (sejem z mlado živino).

Pozor pred golufi! Iz Vičanec pri Veliki nedelji se nam piše: Opazujoč govor različnih ljudi o strašni katastrofi toče, ki je zadela naše kraje, opazil sem podpisani, da mnogo ljudi zahaja v tuje kraje, zlasti na mursko polje, kot „Vičanski ponesrečenci“ beračiti. Izjavljam tem potom, da za nikogar ne znam, da bi iz Vičanec kot tak prosjačil po imenovanem polju, ter bode tudi vsak, ki bi slučajno bil primoran se obrniti na usmiljena srca, imel iskaz kot posestnik ali kmetiški viničar iz občine Vičanec. Ker se mnogo ljudi, ki niso mogoče po toči poškodovani, poslužujejo tega čina, naj bodo zgoraj navedene besede cenjenim posestnikom murskega polja v svarilo. — Z izrazom spoštovanja Franz Skerlec.

Popihal jo je neki zidar v občini Globoko pri Brežicah. V njim je izginilo tudi pri raznih posestnikih okroglo 50 kokoši.

Zaradi ponarejenja denarja so zopet več oseb v mariborski okolici zaprli. Tako mater glavnega krivca Potočnika, nadalje kočarja Schlamberger itd.

Pogorelo je posestniku Kindelhoferju gospodarsko poslopje. Požarniki so komaj stanovalno hišo rešili. Posestnik je bil za malo svoto zavarovan. Baje je nekdo nalašč zažgal.

15-letni rešitelj življenja. Ob Dravi v Ptuj so se igrali dečki. Neki Martinc je padel v vodo, katerega ga je že 100 m daleč nesla. Gotovo bi utonil, ko bi ne skočil 15-letni Rudolf Wagner za njim in ga potegnil na suho.

Iz Trbovelj se poroča, da izstopi g. direktor

Tenschert iz službe trboveljske rudniške družbe in da gre v pokoj.

Klerikalni fantki so imeli preteklo nedeljo v Kostrivnici zborovanje, na katerem se jim je od gospodarov duhovnikov dovolilo, da smejo čenčati kolikor hočejo. In čenčali so, da je bilo veselje. Prvo besedo sta imela neki študent Arnšek in neki srednjošolec Rezman. Druge nesreče se ni zgodilo. Le v metljo pljuvali so nekateri črni fantki.

25-letnica dela pri mariborski firmi Makotter praznoval je delavec g. Joh. Strauss. Čestitamo!

Velika tatvina. V železni trgovini Kührar v Mariboru so prišli veliki tatvini denarja in blaga na sled. Kradla sta blagajničarka Bregent in komi Niessner. Našlo se je blaga in denarja za več tisoč kron. Blagajničarka je pred aretacijo skočila v Dravo; ali rešili so jo. Oba sta zaprta.

Iz Koroškega.

Napredna zmaga. V Beli (Vellach) pri železni Kaplji so se vršile pred kratkem občinske volitve. V prvem razredu so zmagali naprednjaki. Izvoljena sta namreč dva Nemca in štiri napredni slovenski kmeti. Tudi v tej občini gremotorej naprej. Čast vrlim volilcem!

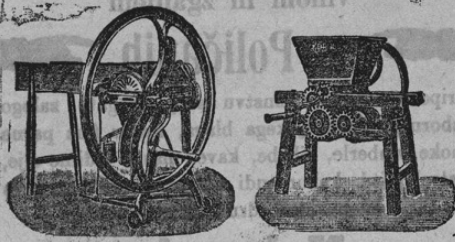
Velik patriot in še večji kristijan je znani župnik v Djekšah. S tem človekom bo treba enkrat pošteno besedo izpregovoriti. Na predvečer cesarjevega rojstnega dne nanosili so šolarji na griču precej lesa skupaj, da bi napravili v proslavo dneva ogenj. Ali ko so ljudje zvečer tja prišli, našli so les razmetan. Kdo je to storil, gospod župnik? Ali Vam je to morda znano? Vprašamo tudi orožnike, ali jim je to znano in ali so storila že dobili?! Po slavnostni maši dne 18. avgusta imel je župnik strupeni govor proti naprednim listom. Psoval je tako, da so se verniki kar zgražali. Končno je izjavil, da bode pokopališče in cerkev zaklenil. Vsakdo, kdor hoče tja, se mora pri njemu oglasiti. Lepe razmere, kaj? Prvič plačujejo farani cerkev, pokopališče in župnika. Drugič pa politika ne spada v cerkev. Škof naj tega gospoda pogleda . . .

Razpust krajnega šolskega sveta. Iz Sel pri Borovljah se nam poroča, da je okrajno glavarstvo tamošnji krajni šolski svet razpustilo. V krajnem šolskem svetu so namreč sami zagriženi prvaki sedeli. Le-ti so v svoji pri Kranjih naučeni prevzetnosti tako daleč šli, da nobenega nemškega dopisa niti od oblasti niti od strank več sprejemali niso. Vsled tega je moralo okrajno glavarstvo ta zastop razpustiti. Seljanj, kateri so take moze izvolili, se bodejo zdaj pač za ušesmi praskali. Res, daleč je dovedlo krajsko hujskanje gotove ljudi!

V Št. Rupert pride na tamošnje Ciril-Metodovo šolo znani prvaško-zagriženi učitelj Pesek iz Narpolja pri Ptuj. Tako se hoče polagoma tudi na Koroškem udomačiti ljudi, ki so se izkazali na Štajerskem kot hudi hujskači.

Prevalje. Kmet, plačaj svoj dolg! daj fajmojstru, kaj je fajmojstrovega, kaplanu, kaj je kaplanovega in mežnarju, kaj je mežnarjevega. Tak je oznanil gospod raz prižnice in se poslužil besed Kristusovih, s katerimi je pa vzvišeni ustanovnik naše vere čisto nekaj družega učil, kakor da moremo žaklje polniti farjem in mežnarjem. Far z oklicom na bernjo meri, ki je pred durmi in opominja farmane, da naj globoko segnejo v mošnje in žaklje. „Dreka!“ zamrmral je v kotu kmet „sam ne vem, kako bom preživel družino skoz dolg zimski čas, bom še pa farje futral“. Ne zamerite, dragi bralci, neparlamentarčne izreke nevoljnega kmeta, sicer je pa nas druge same popadla opravičena jeza o farški lakomnosti, ki še zdaj, ko nič ne priredimo in nimamo nikakovih dohodkov ter sami na pomoč kličemo vlado, le na svojo korist gleda. To je hujska tlaka kakor vse druge, ki smo jih pretrj peli v starih in novih časih. Smo pa mi resnično dolžni dajati kolekturo? To je stara ustanova tistih časov, ko ni bilo toliko duhovnikov in ko je kmet, hrepencec po čistih božjih naukih, sam obljubil s žitom pripomagati k dohodkom duhovnika, da mu ga pošljejo. Ker so pa tisti na duhovnih revni časi minuli, odpadel je tudi vzrok, dajati kolekturo, in farji bi se imeli sami tej nenaravni šegi odpovedati, zda ko je duhovnikov kakor listja in trave in imajo sami strašansko premoženja. Pa ne samo, da se duhovniki nečejo sami odpovedati bernji kot ne

Jos. Dangel's nasled. v Gleisdorfu (Štajersko)

priloga najnovejših vitale mlatilne stroje, stroje za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe, rebler za kornuzo, sesalnice za gnojnico, trijerje, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje (Handschepp- und Pferdeheuren) za mrvo obračati, stroj za košnja trave in žitja, najnovejši gleisdorfske sadne mline v kamenitih valčkih zacinan, hidravlične prese, prese za sadje in vino. (Orig. Oberdruck Differenzial Hebelpresswerke) patent „Düchsher“, dajo največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleške nože (Gusstahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in garancijo. — Cenik zastoj in franko.

14

Patniki v Ameriko
Nateri želijo dobro, po ceni in kakovosti polovall naj se obrnejo na **Simon's** na **Simetel** v Gubjani Kolodvorske ulice 20. Kakovostna Pojasnila dajo se brezplačno.

Birmska darila!

Prave srebrne-remontar ure z srebrno verižico in priveskom, c. kr. puncirane z usnjenim futeralkron 10[—]
3 letna pisarna garancija, pošilja se po povzetju.
Prva in največja zaloga ur **Maks Böhnel, Dunaj**
IV. Margaretenstrasse 27/27.

„Roskopf“ ura iz nikela K 3[—], Srebrna K 7[—], „Omega“ K 18[—], Zlate ure K 18[—], Zlate verižice K 20[—], Zlati prstani K 6[—], Ura na nihalo K 7[—], Budilnica K 2[—], Zatevajte moj veliki cenik z nad 5000 podobami, ki se vsakemu na zahtevanje vpošlje zastoj in franko. 271

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina

GESUNDHEIT DEM KRANKEN, STÄRKE DEM SCHWACHEN.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrsno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi — pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborna, vseh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin, 4 steklenice 5 K 80 vin, po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča,

lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija.)

88

Vinogradniška zadruga

(Weinbaugenossenschaft),

r. z. z neom. z. v

PTUJU

priloga uljudno nakup v sodcih od 56 litrov naprej:
1908. haloška in zavrčka

naturna vina

po ceni od K 32[—] do K 50[—] pri hektolitr.

Sortna vina, cene po kakovosti in naturna vina prejšnjih letnikov najboljših in srednje kvalitete po primernih cenah.

Puške!

Lancaster od K 26[—], flobert-puške od K 8-50, pištole od K 2, samokresi od 5[—]. Popravljanje po ceni.

Cenik s slikami franko.

F. Dušek, Opočno

št. 104 a. d. Staatsbahn, Böhmen.

Najboljša pemska razprodaja!

Ceno perje za postelji!

1 kg. s'vih šilicanih 2 K; boljnih 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg. najfinjših, smeženo-belih, šilicanih 6 K 40 h; 8 K; 1 kg. flama (Dauenen) sivga 6 K; 7 K; belega 10 K; najfinjši prsni 12 K. Ako se vzame 5 K, potem franko.

Gotove postelje

iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinga, 1 tuhent, 180 cm. dolg, 116 cm. širok, z 2 glavama blazinama, vsaka 80 cm. dolga, 58 cm. široka, napolnjene z novim, sivim, trajnim in flavmasti perjem za postelje 16 K; pol-danne 20 K; danne 24 K; posamezni tuhenti 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne blazine 3 K, 3 K 50, 4 K. Se pošlje po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava ali vrnitev franko dovoljena. Kar ne dopada denar nazaj, S. Benisch, Deschenitz Nr. 716, Böhmerwald. Cenik gratis in franko.

Karl Kasper

trgovina zmešanim blagom in zaloga smodnika

PTUJ

priloga svojo bogato zalogo špecerijskega blaga, nadalje smodnika za lov in razstrelbe, cindžnoro ter predmete municije za lov kakor patrone, kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogo v umetnem gnoju za travnike, njive in vinograde i. s. Tomažova moka, kajnit, kalijeva sol itd., nadalje krmilna slama prešana, raffiast in bakreni vitrijol itd. po najnižjih cenah. 92

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpadanju — **KAPILOR** št. 2. Povzročila, da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prahaj in vsako kožno bolezen na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premožno zahvalnic in priznanje. Stane poštino prosto na vsako pošto lonček 3 K 60, 2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

PETER JURISIČ

lekarnar v Pakracu št. 200 v Slavoniji.

87

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: na delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1 ure zaprta); na nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „brausebad“ z rjuho K — 60; postrežba K — 10.

Vinske prese, sadne prese
z zboljšanim „doppeldruckwerk“ za ročni promet, se zaprejo z rigelni, grozdni mlinci, grozdni reblerji, sadni mlinci v najnovejši, najizdatnejši konstrukciji izborne vrste ter masine za — pripravo krme, heksterji, rez za repo, šrotni mlinci, demperji za krmo, gepeljni, vorgelege iz fabrike poljedelskih mašin in garnije zelezja **Franz EISENSCHMEL & Comp., Raasdantz a/E. Glavna** prodajalna pisarna

Franz MELICHAR, Rudolf BÄCHER
Dunaj III/2, Löwengasse 37.
Natančni ceniki zastoj in franko. 339
Išče se solidne zastoj in franko „naprej“ prodajalca.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena leta **1862.**

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-narni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od **8-12 ure.**

Občjenje z avst. ogersko banko.

priloga se glede vsakega med hranilnične zadeve spadojočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.